

Janez Gregorič

Janez Gregorič, rojen leta 1965 v Celovcu (Avstrija), je študiral kitaro na Visoki šoli za glasbo in upodabljačo umetnost v Gradcu pri prof. Martinu Myslivečkem, kjer je leta 1994 diplomiral z odliko. Leta 1995 mu je Zvezno ministrstvo za umetnost odobrilo delovno štipendijo za študij »Carlevarove šole« pri Patricku Zeoliju v Berlinu. Nato se je v teku več let izpopolnjeval pri maestru Abelu Carlevaru v Montevideu (Urugvaj). Dodatne glasbene izkušnje je nabiral na številnih tečajih priznanih kitaristk in kitaristov (Maria Livia Sao Marcos, John W. Duarte, Roland Zimmer, Gordon Crosskey, David Russel, Alfredo Escande idr.)

Janez Gregorič nastopa kot solist in v komornih zasedbah tako doma kot tudi v tujini (Nemčija, Slovenija, Italija, Luksemburg, Češka, idr.), pri čemer glasbeno sodeluje med drugim z Bernardo Fink (mezzosopran), Petro Ackermann (viola), Ernestom Hoetzlom (čembalo) in Gilbertom Sabitzerjem (saksofon). Od leta 1998 naprej predava tudi na mednarodnih seminarjih kot poznavalec »nauka in pristopa Abela Carlevara«. Leta 1999 je napisal monografijo »Abel Carlevaro – njegovo delo kot mejnik v razvoju kitare«. Leta 2002 je izšla njegova zgoščenka »Homage à Abel Carlevaro«.

Od leta 1999 naprej igra Janez Gregorič na kitari »model Carlevaro« nemškega izdelovalca Eberharda Kreula in od leta 2005 naprej prvo kitaro »model Carlevaro z zvočnico«, prefinjeno različico prvotnega modela. Prav na posnetkih zgoščenke »in.concert@20th« (2007) je mogoče slišati novi model kitare. Janez Gregorič je ustanovitelj in umetniški vodja glasbene delavnice »Sonus« s posebnim poudarkom na komorni glasbi in uspešen glasbeni pedagog – njegovi učenci pri natečajih pogosto osvajajo prva mesta.

Kot glasbenik, ki je tesno povezan z drugimi umetnostmi, je Janez Gregorič leta 2000 skupaj s pesnikom Fabjanom Hafnerjem in likovnikom Rudijem Benetikom ustanovil festival »trivium / tri poti / drei wege«, ki zaobjema tri umetniške panoge in za katerega nosi glavno odgovornost prav on. Plod tega vsakoletnega umetniškega »srečanja na vrhu« sta zgoščenki »ameisen erzählen saitenweise« in »trivium – štiri prvine«, pri katerima je sodeloval kot skladatelj in izvajalec.

V glasbi prepoznamo naše emocije

»Biserno jasen ton, bogat in neposreden v basu, pa vendar poln žametne topline – pravi užitek.«
Tim Hofmann »Freie Presse – Chemnitz«

Vse življenje ste povezani z glasbo, ste skladatelj in učitelj za kitaro, organizirate glasbeno delavnico Sonus in vsakoletne prireditve na Hemi. Kako ste se začeli zanimati za glasbo?

Gregorič: Glasba je ena izmed glavnih stvari v življenju. Moje zanimanje za glasbo je nastajalo, polagoma. V ljudski šoli sem se začel učiti kitare v skupinskem pouku. Nato se je moje učenje nadaljevalo v domu, v gimnazijskih letih. Prelomnica je bila zame nekako pri petnajstih letih, ko sem vstopil v celovško glasbeno šolo. V gimnaziji pa smo imeli tudi skupino Jadagani. Počasi sem se potem osredotočil na glasbo. Pri študiju pa se je začela instrumentalna glasba še bolj razvijati. V naših krajih še ni bilo veliko instrumentalistov, to ni bilo tako običajno. Roman Verdel in Stanko Polzer sta študirala glasbo, instrumentalistov med koroškimi Slovenci pa še ni bilo veliko. Par let kasneje so se potem šli učenci Slovenske glasbene šole učiti kak instrument in tudi na Visoko šolo za glasbo.

Iz katere zamisli sta nastali ideji za ustanovitev glasbene delavnice Sonus in prireditve Trivium na Hemi?

Gregorič: Trivium je nastal iz sodelovanja z literaturo, s Fabjanom Hafnerjem. Kombinacija literatura/glasba me je zelo prevzela, nato pa smo vključili še umetnost in Rudija Benetika, ki prihaja iz mojega kraja. Predhodnika pri-

reditve Trivium na Hemi sta bila dva koncerta v cerkvi v Podjuni pod Hemo. Sonus pa je nastajal v moji glavi. Na Bistrici sem našel pravi ambient, ki sem ga iskal. V okraju Velikovec področje te vrste glasbe še ni bilo tako nasičeno in morali smo pač spodbuditi povpraševanje. In uspeh je bil kar velik, saj so se tudi domačini radi odzvali. To pa ni običajen master course, v ospredju je, da udeleženci spoznajo glasbo na način, da z veseljem sodelujejo, tako mladi kakor tudi stari, da minevajo ure v glasbenem ustvarjanju. In ker se glasbeno ukvarjam na umetniški in pedagoški poti, je bila delavnica zame pomembna.

Glasba je mednarodni jezik. Kako osvaja človeka?

Gregorič: Glasbo lahko dojameš, a ni dojemljiva. Veliko možnosti dojemanja je, v tem je čar. Nekoga nagovori, drugega pa spet odbija. En dan te lahko razveseli, drugi dan pa razžalosti. Ni je mogoče točno definirati. Ni na osnovi besed, gre za glasbene valove. Izvajalec na odru dobi takoj odziv, ki pride takoj, postaja vse tiše, in to je za izvajalca lahko razveseljivo, lahko se bolj posveti tistemu trenutku, ko izvaja glasbo. Seveda pa je razlika med kitaro in na primer trobili. Pri otrocih pa takoj dobiš reakcijo.

Sodelovali ste tudi pri nastajanju uč-

benika za glasbo Zapoj še ti. Kako je nastajal?

Gregorič: Učbenik je zdaj izdala Mohorjeva založba. Zvezka sta prej s kasetama izšla pri Strokovnem pedagoškem združenju, sedaj pa sta dva zvezka z zgoščenko izšla pri založbi. Iz časovnih razlogov nismo mogli več sodelovati v skupini 4 J, iz tega je nastal studio, ki ga sedaj vodi Jurij Opetnik. Za učbenik smo se zbrali učitelji, sodelovali so še trije Pepej Krop, Jurij Opetnik in Štefan Logar. Učbenik je nastal na podlagi playbackov za 30 ljudskih pesmi, ki jih otroci radi prepevajo, to so izbrali učitelji iz svojih izkušenj. Pripravili smo dva zvezka po 15 pesmi. Pri playbacku smo upoštevali ljudsko glasbeno izročilo, ostalo je v igrivem narodnem tonu. Odziv na učbenik je zelo pozitiven. Leta 1997 pa smo posneli tudi zgoščenko Pri nas na Koroškem. Jaz sem bil zadolžen za glasbo, s priredbami je mogoče igrati v skupinah v različnih zasedbah. Pri vsaki pesmi so še note z akordnimi simboli, slovarček, shematična slika playbacka in spremljava za orffove instrumente. Tudi v Sloveniji je učbenik priljubljen, saj lahko pojejo tudi doma v družini. Koncept funkcionira, ker ne obremenjuje ušesa mladih. To pa je v današnjem času še posebej pomembno.

Kako lahko danes navdušujemo otro-

ke za glasbo?

Gregorič: Da navdušimo otroke za glasbo, je potrebno zdravo okolje, v katerem je otrok. Glasba je pomemben dejavnik v človeku, spravi nas na drugo raven, da spoznamo emocije, bodisi pozitivne, bodisi negativne. Otroci naj čim prej spoznajo glasbo. Pomembno pa je, da otroka ne obremenimo z glasbo. Če je otrok obremenjen z glasbo, najprej zapre ušesa in potem ne gre več. Homeopatska doza, je pomembna, učinek je dolgoročen. Če na primer določen čas nimamo stika z glasbo, prej pa smo je bili navajeni, postanemo občutljivi na glasbo. Moji hčerki sta bili od vsega začetka soočeni z glasbo. Videle sta me vsak dan vaditi in to je bilo normalno.

Kaj pa pravite na tekmovanja na televiziji kot na primer Starmania?

Gregorič: Glavni problem je, da je to šov. V ospredju pa so kvote, v prvi vrsti šteje število gledalcev. V bistvu gre za hiter vzpon in globok padec. V Avstriji imamo le eno izvajalko, ki je hiter vzpon lahko prenesla v vsakdan. Veliko je tistih, ki so padli v depresijo in so se težko pobrali. Tekmovanja so pomembna, v glasbenikovem življenju je pomembno se postaviti na oder. Kot glasbenik si na odru želiš posredovati ljudem glasbo, kompozicijo, da ne ostane le nekje napisana, da gre od ušesa do ušesa.

Zapoj še ti 1 in 2

Delovni zvezek za pouk glasbene vzgoje
Janez Gregorič, Pepej Krop, Štefan Logar, Jurij Opetnik
Mohorjeva založba
SBNR: 3697, 3703
ISBN: 978-3-7086-0389-6,
978-3-7086-0390-2

Glasbene edicije KKZ

Krščanska kulturna zveza je v zadnjih letih izdala številne zgoščenke in glasbene edicije.

- Glasbeni opus dr. Franceta Cigana je veličasten. Odlikujeta ga temeljito znanje glasbenega strokovnjaka in globoka ljubezen so slovenske ljudske pesmi ter slovenskega naroda. Izšli so zborniki (Duhovnik, glasbenik, vzgojitelj), ... da ne pojdejo z nami v grob!«, Samospevi, Ustoličenje karantanskega kneza, Duhovne pesmi, Otroški in mladinski zbori, Posvetne pesmi, Otroški in mladinski zbori, Slovenske narodne pesmi, Priredbe za pihalno glasbo, Vokalne skladbe, Instrumentalne skladbe. Glasbeni opus Franceta Cigana ureja prof. Jožko Kovačič.

- Anton Nagele: zbornik, Duhovne pesmi, Samospevi (z zgoščenko),

- Posvetne pesmi, Miklova Zala

- Silvester Mihelič: Duhovne in posvetne pesmi

- Mitja Gobec – v spomin na Lajka Milisavljeviča, Čej so tiste setice

- Milka Hartman: zbornik, zgoščenka, Dekliške pesmi, Moški zbori, Mešani zbori, Milkini napevi, Dekliški in ženski zbori, Otroške pesmi (Urne nožice, lahek korak)

- Engelbert Logar: Vsaka vas ima svoj glas I, II, III, IV, 7, 8

- Edi Oraže: edition I, pesmarica z zgoščenko

- Lenčka Kupper: Enkrat je bil en škrat (pesmarica in zgoščenka)

- Zvezdni utrinki, Vetrnica

- Marija Makarovič: Vija vaja bučijaja

- Podjunska ohcet (zgoščenka in kasete)

- Pokrajina pesmi: Bernarda Fink in Janez Gregorič

- Eno pesem hočmo peti – koledovanje